

Jaarverslag 2023

HRZKMO

City Atrium C - 4de verd.
Vooruitgangstraat 50 | 1210 Brussel

Tel. 02-277 90 15
secr@hrzkmo-csipme.fgov.be
www.hrzkmo.fgov.be

Inhoud

Voorwoord 4

1. Activiteiten 6

Overleggen
Adviseren
Vertegenwoordigen
Andere werkzaamheden

2. Kerncijfers 20

**3. Organigram
en samenstelling** 26

Voorwoord

Wist u dat België het grootste kmo-land is van West-Europa? Nergens werken zoveel mensen als of voor een zelfstandige ondernemer als bij ons en nergens is de toegevoegde waarde zo hoog. De welvaart van ons land steunt letterlijk op de inzet van zelfstandige ondernemers. Zij nemen het risico en zorgen daarmee voor een welvarende samenleving. Het is de opdracht van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO om de stem te zijn van de zelfstandige ondernemers. We doen dit door alle ondernemersorganisaties van het land te verenigen, zowel de interprofessionele als de sectorale, zowel de commerciële als de vrije beroepers. Samen adviseren wij de federale overheid om ondernemerschap te stimuleren.

Als voorzitter kan ik u bevestigen dat we ook in 2023 ons engagement hiertoe ruim zijn nagekomen. Ik wil daarvoor alle leden bedanken. Door hun inzet en

toewijding dragen we elke dag bij tot een beter beleid en betere regelgeving voor de Belgische zelfstandigen en kmo's.

Vanuit de HRZKMO hebben we vorig jaar 28 adviezen verleend. Die gingen van iets meer traditionele thema's (zoals openingsuren in de handel, de toegang van kmo's tot overheidsopdrachten en de bestrijding van betaalachterstand) tot zeer actuele adviezen, die sterk gebonden zijn aan 2023 (zoals de koopkrachtpremie, de uitbreiding van de flexi-jobs en de wetgeving rond franchisering). Als representatieve spreekbuis van de ondernemerswereld in ons land drukken we zo onze stempel en houden we het beleid bij de les. Het beleid dat mee wordt voorbereid door vertegenwoordigers van de zelfstandigen en kmo's, dat rekening houdt met de ervaringen en kennis van zij die in de dagelijkse praktijk staan, is per definitie beter beleid.

2024 wordt een verkiezingsjaar. De inzet is hoog. Wie neemt het nog op voor de ondernemers in dit land? Nochtans is het economisch belang overduidelijk. Dit benadrukt de belangrijke rol van de representatieve ondernemersstem van de Hoge Raad. Die stem zullen we meer dan ooit nodig hebben, én gebruiken, om de belangen van al wie onderneemt te verdedigen.

Danny Van Assche
Voorzitter Hoge Raad

1. Activiteiten

De Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO (HRZKMO) is een federale adviesraad. Zijn wettelijke opdracht is drievoudig: overleggen, adviseren én vertegenwoordigen. Hieronder volgt een overzicht van deze drie kerntaken zoals die in 2023 gestalte kregen. Niet alle activiteiten van de HRZKMO monden uit in adviezen. De voornaamste van die activiteiten worden toegelicht in de rubriek 'Andere werkzaamheden'.

1. Overleggen

De HRZKMO vormt een overlegplatform voor de zelfstandigen en de kmo's. Hij groepeert een 190-tal erkende beroeps- en interprofessionele organisaties. Naargelang de dossiers vond het overleg in 2023 plaats in de diverse commissies (sector-, vaste - of ad hoc commissies), in het bureau en in de algemene vergadering van de HRZKMO. Het dagelijks bestuur werd verzekerd door het bureau.

2. Adviseren

De HRZKMO treedt op als spreekbuis van de kmo's, zelfstandigen en vrije beroepen. Hij geeft adviezen aan de betrokken beleidsverantwoordelijken. Hij kan geraadpleegd worden door een minister of het parlement maar beschikt ook over een eigen initiatiefrecht. De HRZKMO is een organisme van openbaar nut en wordt geleid en beheerd door de zelfstandigen zelf. Zo kan hij steeds in volle onafhankelijkheid zijn standpunten vertolken.

In 2023 bracht de HRZKMO achtentwintig adviezen uit over een brede waaier van onderwerpen. Deze adviezen werden voorbereid door de verschillende vaste commissies en sectorcommissies en door het bureau. Ze werden goedgekeurd of bekrachtigd door de algemene vergaderingen van 24 april en 3 oktober 2023. De adviezen zijn hieronder beknopt samengevat en zijn integraal raadpleegbaar op onze website www.hrzkmo.fgov.be.

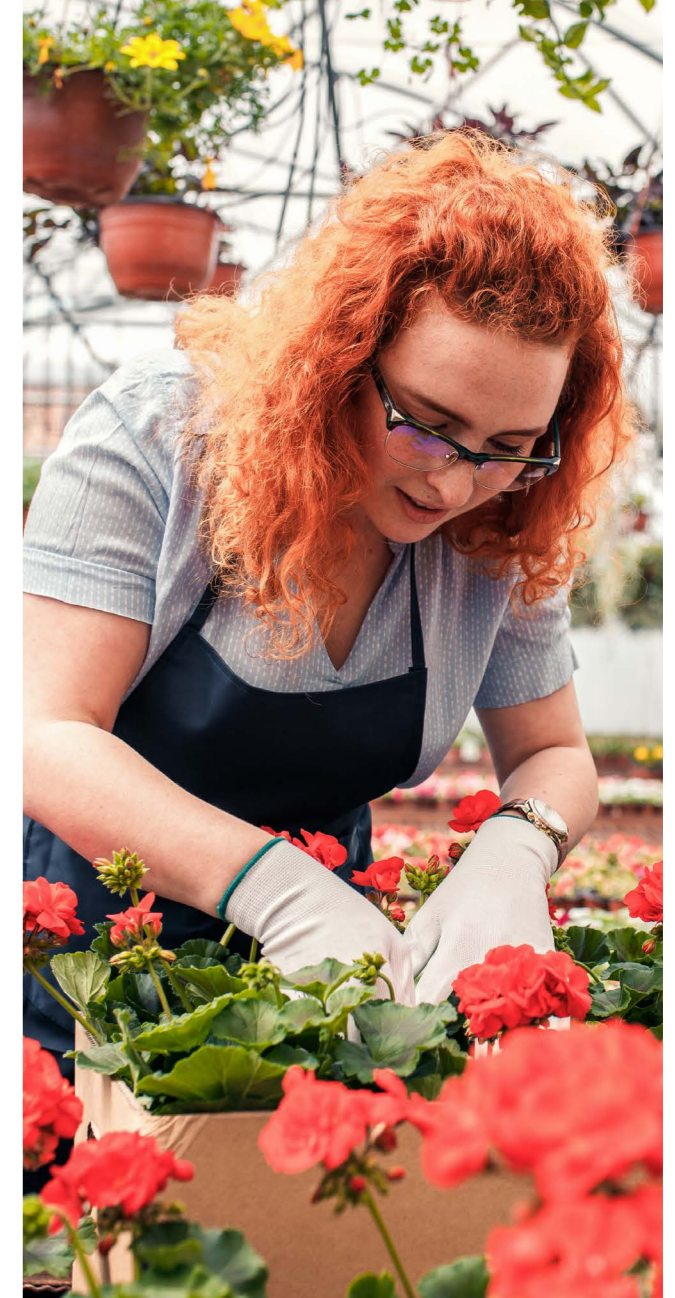
DUURZAAM ONDERNEMEN

I Mensenrechten (Advies 919) I

De ministers van Duurzame Ontwikkeling en van Buitenlandse Zaken hebben het advies van de HRZKMO gevraagd over het ontwerp van tweede nationaal actieplan Ondernemingen en mensenrechten. De bescherming van de mensenrechten is een doelstelling die de HRZKMO ten volle steunt. Zowel de ondersteunende benadering als de eigenheid van de kmo's zouden beter en centraler in het plan moeten uitgewerkt worden. Acties inzake mensenrechten die zich op kmo's richten worden best ingebed in de bredere doelstelling van duurzaam ondernemen. Daarnaast wijst de HRZKMO op het grote belang van een gelijk speelveld tussen Belgische en buitenlandse ondernemingen en op de te ruime invulling van het begrip mensenrechten. Wanneer acties zich richten op of effecten hebben op kmo's, wordt er best samengewerkt met de kmo-organisaties.

I Biociden (Advies 915) I

De minister van Economie heeft het advies van de HRZKMO gevraagd over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden. Naast een aantal technische aanpassingen, breidt dit ontwerp de bepalingen inzake publiciteit uit. De HRZKMO brengt een negatief advies uit over dit ontwerp en vraagt de beoogde bepalingen inzake publiciteit aan te passen.

I Duurzame leveropties (Advies 904) I

De minister van Economie heeft advies aan de HRZKMO gevraagd over een aanpassing aan het economisch wetboek teneinde de consument bij verkoop op afstand ten minste twee leveropties, waaronder minstens één duurzame, aan te bieden. De HRZKMO is zeker voorstander van een vergroening van de last mile bij de pakketbezorging. Hij steunt dan ook de voorgestelde verplichting op voorwaarde dat dit geen concurrentienadeel voor kmo's met zich meebrengt.

FISCALITEIT

I E-facturering b2b (Advies 922) I

De Minister van Financiën heeft de HRZKMO bevestigd over een voorontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wat de invoering van de verplichting tot e-facturering betreft. De HRZKMO vraagt onder andere om te voorzien in de nodige begeleidende en ondersteunende maatregelen voor kmo's, in een fiscale stimulans en tot maatregelen inzake administratieve vereenvoudiging.

I Flexi-jobs (Advies 920) I

De HRZKMO heeft kennis genomen van de beslissing van de regering over de begrotingsopmaak voor 2024 om de regeling voor de flexi-jobs verder uit te breiden met 12 nieuwe sectoren en van het wetsvoorstel betreffende de uitbreiding van het stelsel van de flexi-jobs tot de brede zorgsector en de kinderopvang. De HRZKMO is verheugd over de uitbreiding naar 12 nieuwe sectoren maar pleit ervoor om de regeling voor flexi-jobs uit te breiden naar alle sectoren mits het hanteren van een opt-out regeling en geen strengere voorwaarden in te voeren. De HRZKMO is eveneens voorstander van het wetsvoorstel en vraagt om het stelsel van de flexi-jobs ook uit te breiden naar de sector van de dierenartspraktijken, apothekers en bandagisten-orthopedisten.

SOCIALE FRAUDEBESTRIJDING EN ARBEIDSRELATIES

I Wet Renault (Advies 913) I

De Commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft het advies van de HRZKMO gevraagd over een wetsvoorstel tot wijziging van de wet Renault. Dit wetsvoorstel voorziet dat een franchising van alle of een deel van de entiteiten van een bedrijf het voorwerp moet zijn van een informatie- en raadplegingsprocedure. Voorts strekt dit wetsvoorstel tot een verlenging van de in aanmerking te nemen periode om na te gaan of het vereiste aantal collectieve ontslagen of bij de franchising betrokken werknemers is bereikt. De HRZKMO brengt een negatief advies uit over voorliggend wetsvoorstel dat voor hem onaanvaardbaar is.

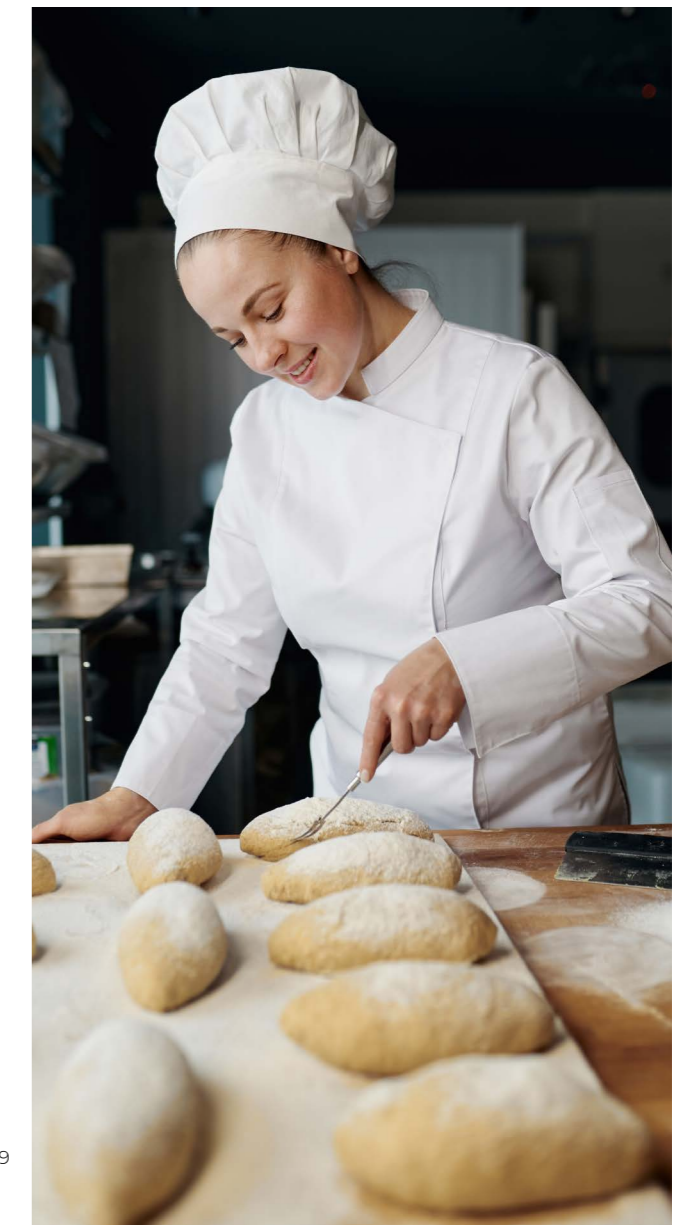
I Sociaal Strafwetboek (Advies 912) I

Gezien het belang van dit onderwerp, heeft de HRZKMO op eigen initiatief advies uitgebracht over het voorontwerp van wet tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en verscheidene bepalingen van sociaal strafrecht. De HRZKMO steunt dit voorontwerp van wet dat tegemoet komt aan een aantal vragen en bezorgdheden die hij in zijn eerdere adviezen inzake sociale fraudebestrijding geformuleerd heeft. Hij vraagt wel dit voorontwerp op enkele punten nog bij te sturen.

I Technische bedrijfseenheid (Advies 907) I

De Commissie voor Sociale Zaken,

Werk en Pensioenen van de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft het advies van de HRZKMO gevraagd over een wetsvoorstel teneinde het begrip "technische bedrijfseenheid" nader te omschrijven. De HRZKMO geeft een negatief advies over dat wetsvoorstel. Hij vraagt met aandrang dat de bestaande omschrijving van het begrip "technische bedrijfseenheid" behouden blijft. De HRZKMO vermeldt als argumenten: franchise is een waardevol systeem, er is voldoende sociaal overleg bij kmo's, het is goed werken bij kmo's, CAO 32bis biedt voldoende bescherming, er moeten zowel economische als sociale criteria gebruikt worden en het wetsvoorstel zelf toont tekortkomingen.

I Arbeidsongevallenverzekering platformwerkers (Advies 900) I

De minister van Werk heeft het advies van de HRZKMO gevraagd over de invoering van een verplichte arbeidsongevallenverzekering voor zelfstandigen werkzaam voor opdrachtgevende platformen. De HRZKMO herhaalt zijn standpunt dat hij geen voorstander is van een verplichte arbeidsongevallenverzekering voor zelfstandige platformwerkers en dat hij tegen de creatie van een derde statuut is. In zijn advies formuleert hij een hele reeks vragen en bezorgdheden inzake de uitwerking van deze verzekering. Hij dringt erop aan meer duidelijkheid te verkrijgen en betrokken te worden bij de vervolgwerkzaamheden.

I Pakjeswet (Advies 897) I

De minister van Post heeft de HRZKMO om advies gevraagd over het tweede voorontwerp van wet met het oog op het verbeteren van de werkomstandigheden van de pakjesbezorgers. De HRZKMO geeft een negatief advies over dit voorontwerp. De voorgestelde maatregelen zijn niet noodzakelijk, niet proportioneel en niet efficiënt. Hij vraagt te handelen op basis van objectieve informatie en in dialoog met de sociale partners, de kmo's en onderaanneming niet in een slecht daglicht te plaatsen en gebruik te maken van de bestaande wetgeving.

PRODUCTNORMEN

I Brandstoffen (Advies 909) I

De HRZKMO heeft een adviesvraag

ontvangen van de minister van Economie over een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van bijzondere regels inzake de aanduiding van de hoeveelheid bij het in de handel brengen van bepaalde vloeibare motorbrandstoffen en andere vloeibare brandstoffen. De HRZKMO vraagt om het toepassingsgebied strikter af te bakenen en formuleert ook een aantal opmerkingen. Administratieve lasten voor de sector mogen niet verhoogd worden en er mogen geen nieuwe verplichtingen opgelegd worden die technisch niet haalbaar zijn en/of geen toegevoegde waarde hebben.

ALGEMEEN KMO-BELEID

I Betalingsachterstand bij handelstransacties (Advies 921) I

De minister van Zelfstandigen en Kmo's heeft de HRZKMO bevestigd over het voorstel van de Europese Commissie betreffende de bestrijding van betalingsachterstanden bij handelstransacties. De HRZKMO is voorstander van het initiatief van de Europese Commissie en steunt de erin opgenomen maatregelen mits rekening te houden met enkele aspecten.

I Openingsuren (Advies 918) I

De minister van Zelfstandigen en Kmo's heeft het advies van de HRZKMO gevraagd over een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet betreffende de openingsuren. Dit voorontwerp beoogt thuisleveringen op de wekelijkse rustdag toe te staan en acht keer per jaar toe te laten de vestigingseenheden open te

houden op de wekelijkse rustdag. De HRZKMO is tegen een versoepeling. Hij pleit ervoor de bestaande wet te behouden en spreekt zich dan ook uit tegen het voorontwerp van wet.

I Toegang van kmo's tot overheidsopdrachten (Advies 917) I

De minister van Zelfstandigen en Kmo's heeft de HRZKMO bevestigd over het vernieuwde charter "Toegang van kmo's tot overheidsopdrachten". Het resultaat van dit vernieuwde charter wordt door de HRZKMO positief onthaald en zal ertoe leiden dat meer kmo's gestimuleerd zullen worden om deel te nemen aan overheidsopdrachten. In het advies wijst de HRZKMO wel nog op enkele verbeterpunten.

I Transactiekosten (Advies 910) I

De minister van Economie heeft de HRZKMO geraadpleegd over een wijziging van het koninklijk besluit tot vaststelling van een plafond voor afwikkelingsvergoedingen voor binnenlandse debetkaarttransacties van consumenten. Het is de bedoeling om de kosten voor handelaars en vrije beroepen te verminderen en om een vergelijkingstool te lanceren voor het aanbod van elektronische betaaloplossingen. De HRZKMO steunt de twee voorgestelde maatregelen en pleit voor een allesomvattend en doeltreffende uitvoering ervan.

I Openingsuren winkels zonder verkoper (Advies 903) I

De minister van Zelfstandigen en Kmo's heeft het advies van de HRZKMO

gevraagd over de wet betreffende de openingsuren en de winkels zonder verkoper. Aangezien die wet enkel van toepassing is op de kleinhandel waarvoor de gelijktijdige fysieke aanwezigheid van de verkoper en de consument vereist is, zijn dit type winkels dus niet onderworpen. De HRZKMO is voor een behoud van bestaande wet betreffende de openingsuren. Hij vraagt dat er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de winkels met en zonder verkoper en dat daarbij een strikte interpretatie van de wet wordt gevolgd.

I Precontractueel informatiedocument (Advies 902) I

De minister van Zelfstandigen en Kmo's heeft de HRZKMO geraadpleegd over een voorontwerp van wet met betrekking tot de inhoud van het afzonderlijk precontractueel informatiedocument (PID) inzake commerciële samenwerkingsovereenkomsten. Het voorontwerp beoogt de belangrijke in het PID op te nemen verplichtingen te verduidelijken zodat het PID de kandidaat daadwerkelijk vereenvoudigde informatie biedt.

De HRZKMO steunt dit voorontwerp volledig en vraagt de uitsluiting van de bank- en verzekeringsagenten van het toepassingsgebied op te heffen.

I Herziening richtlijn betalingsachterstand (Advies 899) I

De HRZKMO heeft kennis genomen van het verzoek van de Europese Commissie om input te geven over de herziening van de richtlijn betalingsachterstand (Richtlijn 2011/7/EU). De HRZKMO is verheugd met dit initiatief maar vraagt

wel om rekening te houden met enkele voorstellen die de stipte betalingscultuur zullen bevorderen.

I E-facturering b2g (Advies 898) I

De minister van Zelfstandigen en Kmo's heeft de HRZKMO advies gevraagd inzake de evaluatie van het koninklijk besluit tot vaststelling van de modaliteiten aangaande de verplichte b2g e-facturering. De HRZKMO is van mening dat die evaluatie te vroeg komt. Tevens vraagt hij dat de overheid meer gegevens zou verzamelen en ter beschikking zou stellen opdat in de toekomst een goede evaluatie kan plaatsvinden. Hij roept de overheid ook op werk te maken van de gevraagde begeleidende maatregelen voor kmo's.

I Koopkrachtpremie (Advies 896) I

De minister van Economie heeft de HRZKMO geraadpleegd over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de koopkrachtpremie. Het doel is om de ondernemingen die in 2022 goede resultaten hebben behaald de mogelijkheid te bieden om in 2023 een eenmalige koopkrachtpremie te betalen aan hun werknemers. De Hoge Raad is geen voorstander van de invoering van een koopkrachtpremie, die bovendien hoog kan oplopen en dit in de context van hoge looninflatie, het verlies van concurrentievermogen en een tekort aan arbeidskrachten.

MARKTPRAKTIJKEN

I Consumentenschulden (Advies 914) I

De minister van Economie heeft aan de HRZKMO advies gevraagd over een voorontwerp van wet betreffende de procedure van sanering van consumentenschulden en van de collectieve schuldenregeling. Het doel is om het insolventierecht voor consumenten te hervormen. De gecreëerde saneringsprocedure heeft als doel om in een voldoende vroeg stadium in te grijpen. De HRZKMO geeft een ongunstig advies over het voorontwerp omdat de voorziene saneringsprocedure wordt gekenmerkt door een onevenredige inbreuk op de rechten van schuldeisers, een procedurele en administratieve last veroorzaakt, rechtsonzekerheid creëert en kan misbruikt worden voor verdragingsdoeleinden. Gezien de

technische aard en het gebrek aan beschikbare tijd, ging de HRZKMO niet verder in op de wijzigingen in de procedure. Bovendien is het project zowel formeel als inhoudelijk onvoldoende uitgewerkt.

I Inning schuldvorderingen (Advies 911) I

De HRZKMO nam kennis van een voorontwerp van wet houdende maatregelen in de strijd tegen de overmatige schuldenlast en ter bescherming van ondernemingen in moeilijkheden. Dit ontwerp voorziet in een nieuwe procedure voor de invordering van onbetwiste geldschulden. Los nog van het feit dat de HRZKMO niet werd geraadpleegd over een onderwerp met een dergelijke impact op de zelfstandigen en de kmo's, plaatst de HRZKMO vraagtekens bij de efficiëntie van de voorziene procedure. Hij merkt ook op dat de nadruk op consumentenbescherming voorbijgaat aan het feit dat betalingsachterstanden tot ernstige problemen bij ondernemingen kunnen leiden.

I Prijsherzieningsbedingen (Advies 908) I

De minister van Economie vroeg het advies van de HRZKMO over de prijsherzieningsbedingen en de voorgestelde wijziging van artikel 57 van de wet betreffende de economische herstelmaatregelen. De HRZKMO is geen voorstander van de voorgestelde wijziging aangezien de overwogen wijziging het wettelijk kader niet verduidelijkt. Bovendien wijzigt het fundamenteel de manier waarop prijzen kunnen worden

herzien, nl. de zgn. 80%-regel, wat een zeer negatieve impact zou hebben op ondernemingen en op de markten. Er kan geen sprake van zijn de mogelijkheid voor ondernemingen om prijzen te herzien op basis van de werkelijke kosten, sterk te beperken. De HRZKMO is echter wel van mening dat de verduidelijking inzake het gebruik van prijsindexcijfers positief is.

I Verenigingen mede-eigenaars (Advies 905) I

De HRZKMO heeft een adviesvraag ontvangen van de minister van Economie over een ontwerp van wetsbepaling tot toepassingverklaring van de bepalingen inzake onrechtmatige bedingen en stilzwijgende verlenging op verenigingen van mede-eigenaars (VME). Aangezien VME's noch genieten van de beschermingsmaatregelen voor consumenten, noch van die voor ondernemingen, heeft de ontwerpbeplanning tot doel om op overeenkomsten tussen VME's en ondernemingen de B2C-bepalingen uit het WER toe te passen. De HRZKMO onderschrijft het nagestreefde doel maar het zou beter zijn om het B2B-beschermingsregime op de VME's toe te passen.

I Garantie (Advies 901) I

De staatssecretaris voor Consumentenbescherming heeft de HRZKMO geraadpleegd over een ontwerp van voorontwerp van wet tot wijziging van het Oud Burgerlijk Wetboek met het oog op de uitbreiding van de wettelijke garantie naar consumenten die in het kader van een dienstenovereenkomst consumptiegoederen verwerven van

een dienstverlener. De HRZKMO is volledig gekant tegen de regeling die het ontwerp van voorontwerp van wet wil invoeren. Deze uitbreiding versterkt het onevenwicht tussen de belangen van consumenten en ondernemingen.

I vastgoedbemiddelings-overeenkomsten (Advies 906) I

De minister van Economie heeft de HRZKMO om advies gevraagd over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende het gebruik van bepaalde bedingen in de vastgoedbemiddelingsovereenkomsten gesloten tussen ondernemingen en consumenten. De HRZKMO erkent de noodzaak om het huidige koninklijk besluit aan te passen. Hij formuleert een aantal opmerkingen over de bepalingen met betrekking tot de herroepingsclausule, de minimum-/maximum vraagprijs en de verkoop/huurvoorwaarden, de stilzwijgende verlengings- of vernieuwingsbedingen en de manier waarop de onderneming de consument moet informeren. Daarnaast wordt gevraagd om de maximumpercentages voor opzeggings- en schadebedingen te behouden.

I Hypothecair krediet (Advies 895) I

De minister van Economie heeft de HRZKMO geraadpleegd over een voorontwerp van wet tot wijziging van Boek VII van het Wetboek van economisch recht betreffende de gebundelde aanbiedingen in het kader van een hypothecair krediet en tot verbetering van de informatieplicht met betrekking tot de nulstellingsperiode en de effecten ervan. Wat de informatieplicht betreft,

onderschrijft de HRZKMO de doelstelling. Wat de gebundelde aanbiedingen betreft, beschikte de HRZKMO daarentegen niet over voldoende tijd om verder overleg te plegen en heeft hij daarom de uiteenlopende standpunten van de betrokken leden doorgegeven.

BEROEPSREGLEMENTERINGEN

I Gespecialiseerde voetverzorgers (Advies 916) I

De minister van Zelfstandigen en Kmo's heeft de HRZKMO geraadpleegd over de paramedische erkenning van gespecialiseerde voetverzorgers. Dit dossier werd voorbereid in nauwe samenwerking met de rechtstreeks betrokken beroeps- en interprofessionele organisaties (gespecialiseerde voetverzorgers en podologen), waardoor het mogelijk werd een ontwerp van koninklijk besluit van een veertigtal pagina's voor te stellen waarin de reglementering van de beroepen van podologen en zorgpedicures is opgenomen. Eén resterend verschilpunt wordt in het advies toegelicht en ter beoordeling aan de bevoegde overheid voorgelegd. De HRZKMO heeft ook de aandachtspunten voor de overgangsmaatregelen aangegeven.

3. Vertegenwoordigen

De HRZKMO duidt vertegenwoordigers van de zelfstandigen en de kmo's aan in tal van beheers- en raadgevende organen. Zo kunnen die personen daar mee de zelfstandigen en kmo's vertegenwoordigen. Een overzicht.

4. Andere werkzaamheden

Andere specifieke activiteiten van de HRZKMO in 2023 lichten we hier kort toe.

I HRZKMO Conferentie 2023 - De Belgische kmo's en de Europese Unie: een haat-liefdeverhouding I

In 2023 is de HRZKMO terug gestart met de organisatie van een jaarlijkse conferentie rond een actueel beleidsthema. Voor de conferentie van 2023 werd als onderwerp gekozen voor de relatie tussen de Belgische kmo's en de Europese Unie.

Kmo's, zelfstandigen en vrije beroepers krijgen vaak te maken met complexe Europese regels die niet aangepast zijn aan hun grootte en realiteit. Ook door de Belgische beleidsverantwoordelijken wordt er al snel naar Europa gewezen wanneer bepaalde problemen door ondernemers worden aangekaart. Anderzijds heeft de EU ongetwijfeld grote voordelen voor de Belgische ondernemers. Gezien die situatie en met het oog op het Belgisch voorzitterschap van de EU in de eerste jaarhelft van 2024, wilde de HRZKMO die relatie tussen de EU en de Belgische kmo's in de kijker zetten en nagaan hoe dat Europees beleid nog beter ten goede kan komen van onze Belgische kmo's.

De HRZKMO had het genoegen om op deze conferentie naast de Eerste Minister, Alexander De Croo, verschillende prominenten uit de private, publieke en academische sector als spreker te verwelkomen.

I Cyberveiligheid I

Ook in 2023 bleef de cyberveiligheid van de zelfstandigen en de kmo's voor de HRZKMO een belangrijk onderwerp. Cybercriminaliteit vormt voor zelfstandigen en kmo's een reële bedreiging. Tegelijkertijd weten we dat zij veel minder beschermd zijn. Cybercriminaliteit kan nochtans erg belangrijke kosten voor de onderneming tot gevolg hebben en zelfs haar continuïteit in het gedrang brengen. Ook in het kader van GDPR speelt cyberveiligheid een belangrijke rol. De cyberveiligheid van de zelfstandigen en de kmo's is dan ook een beleidsprioriteit geworden waaraan de HRZKMO actief meewerkt. De HRZKMO is lid van de Cybersecurity Coalition (CSC). Het HRZKMO-secretariaat neemt actief deel aan de activiteiten van de CSC en fungeert als relais tussen de beroeps- en interprofessionele organisaties en de CSC. Om die interface-functie optimaal te kunnen invullen en om andere activiteiten met het oog op cyberveiligheid van de kmo's te kunnen organiseren, bestaat er binnen de HRZKMO een permanente werkgroep Cyberveiligheid. Het HRZKMO-secretariaat heeft tevens een actieve rol gespeeld binnen de verschillende stuur- en -selectiecomités van het FOD Economie project tot verbetering van de cyberweerbaarheid van de zelfstandigen en de kmo's dat kadert binnen het nationaal Plan voor Herstel- en Veerkracht.

I SME filter I

Zoals voorzien in de kmo-strategie

voor een duurzaam en digitaal Europa heeft de Europese Commissie de zogenaamde SME filter geïnstalleerd om Europese beleidsinitiatieven die belangrijk zijn voor kmo's te identificeren. Initiatieven die als zeer relevant voor kmo's worden aangeduid, zullen aan een diepgaande impactanalyse onderworpen worden. De FOD Economie laat voor elk initiatief aan de Europese Commissie weten wat volgens haar de relevantie voor de Belgische kmo's is en wil daarbij rekening houden met de standpunten van de kmo-organisaties. De HRZKMO treedt daarbij op als schakel tussen de FOD Economie en de beroeps- en interprofessionele organisaties. De HRZKMO identificeert voor elk van de voorliggende Europese beleidsinitiatieven wie de betrokken organisaties zijn en bevraagt hen over de relevantie van het initiatief in kwestie. Op die manier kunnen ze mee invloed hebben op de uitkomst van de SME filter en zijn ze in een vroeg stadium op de hoogte van voor hen relevante Europese initiatieven.

I Circulaire economie I

De HRZKMO is er van overtuigd dat duurzame ontwikkeling de enige optie is. De noodzaak van die duurzaamheid kan niet meer in vraag gesteld worden. De vraag nu is hoe die duurzame ontwikkeling best kan gerealiseerd worden, rekening houdend met de eigenheid van de kmo's. Binnen het kader van duurzame ontwikkeling is ook het streven naar een circulaire economie erg belangrijk. Verschillende beleidsinitiatieven zijn daar op gericht.

De HRZKMO probeert bij te dragen aan die evolutie naar een duurzame en circulaire economie en er voor te zorgen dat er wordt rekening gehouden met de kmo's. De HRZKMO-secretariaat heeft actief deelgenomen aan verschillende stuur- en selectiecomités van het project Belgium Builds Back Circular van de FOD Economie. Dit project, dat deel uitmaakt van het Plan voor Herstel en Veerkracht, beoogt onder meer kmo's informatie te bieden en op weg te helpen met circulaire economie. Daarnaast heeft het HRZKMO-secretariaat als stakeholder deelgenomen aan het Intra-Belgisch Platform voor de Circulaire Economie dat alle betrokken overheidsorganisaties samenbrengt en beleidsvoorbereidend werk levert.

| Taskforce «Ukraine» |

In 2023 nam de HRZKMO deel aan de werkzaamheden van de taskforce "Oekraïne" gericht op de agrovoedingssector, die in maart 2022 werd gelanceerd door de minister van Economie, de minister van Zelfstandigen en Kmo's en de staatssecretaris voor Consumentenbescherming. Het doel van deze taskforce is om in overleg met de sector en door de nodige strategieën en actieplannen te definiëren, te anticiperen op de gevolgen van de oorlog in Oekraïne voor de agrovoedingsketen.

| Raadgevend Comité FAVV |

In 2023 heeft de HRZKMO zijn werkzaamheden binnen het Raadgevend Comité van het FAVV voortgezet. Hij is reeds meerdere jaren actief in dit Comité en vervult er

voornamelijk een coördinerende rol ten aanzien van zijn leden die te maken hebben met voedselveiligheid.

| Hernieuwing van de HRZKMO 2023-2028 |

In de loop van 2022 vond de zesjaarlijkse hernieuwing van de samenstelling van de HRZKMO plaats. De officiële installatie van de HRZKMO in zijn nieuwe samenstelling voor de zittijd 2023-2028 had plaats op 24 januari 2023.

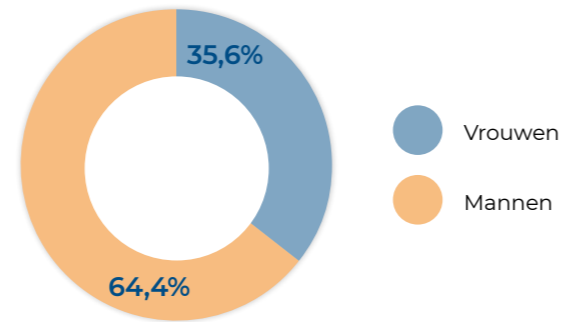
| Nieuwe NACE-BEL-nomenclatuur |

Op 1 januari 2025 wordt een nieuwe NACE-BEL-nomenclatuur van kracht. Voor de definitie van deze nieuwe nomenclatuur, waarvan de laatste versie dateert van 2008, organiseerde de FOD Economie overlegvergaderingen met de belanghebbenden. Het secretariaat van de HRZKMO nam deel aan deze vergaderingen en gaf de voorstellen van zijn leden door.

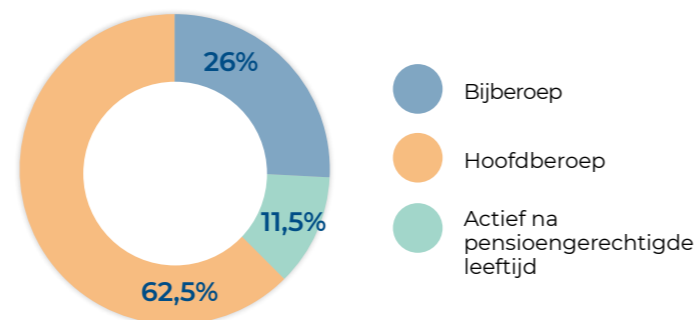

2. Kerncijfers

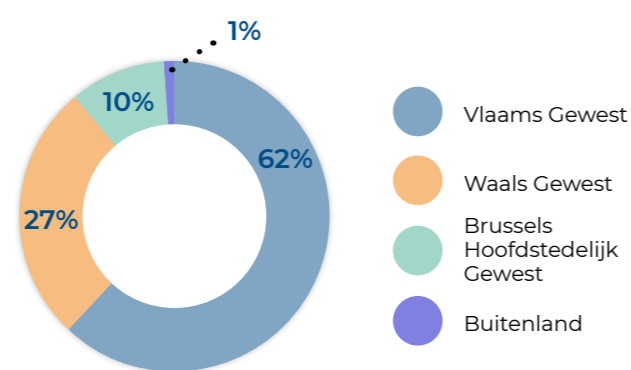
I % per geslacht I

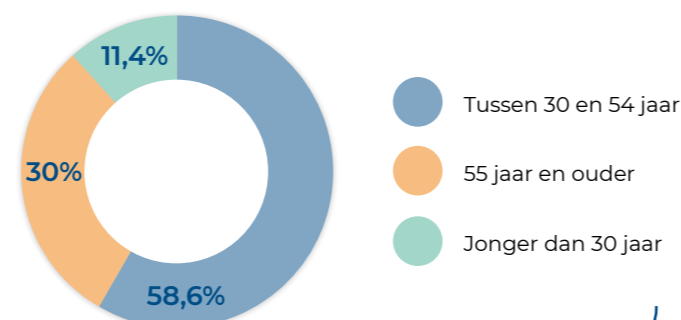
I % per aard van de activiteit I

I % per locatie I

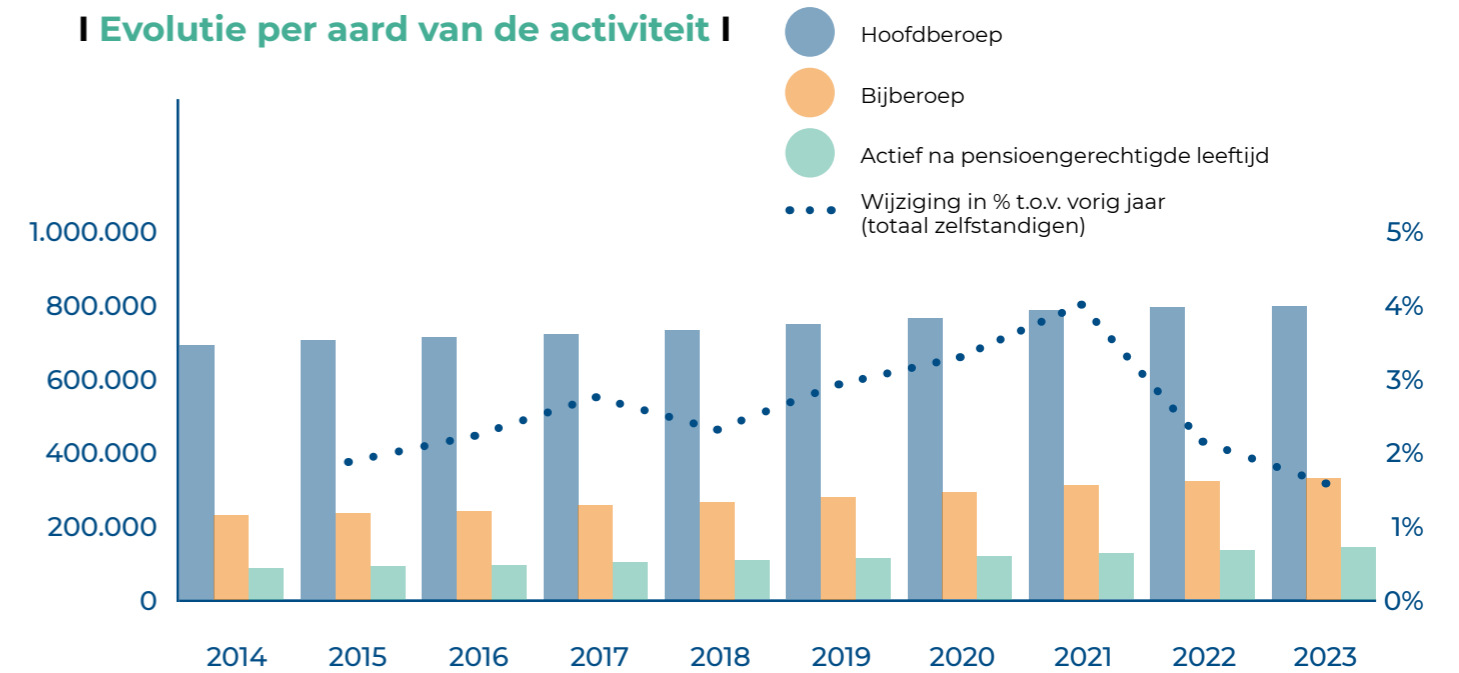

I % per leeftijd I

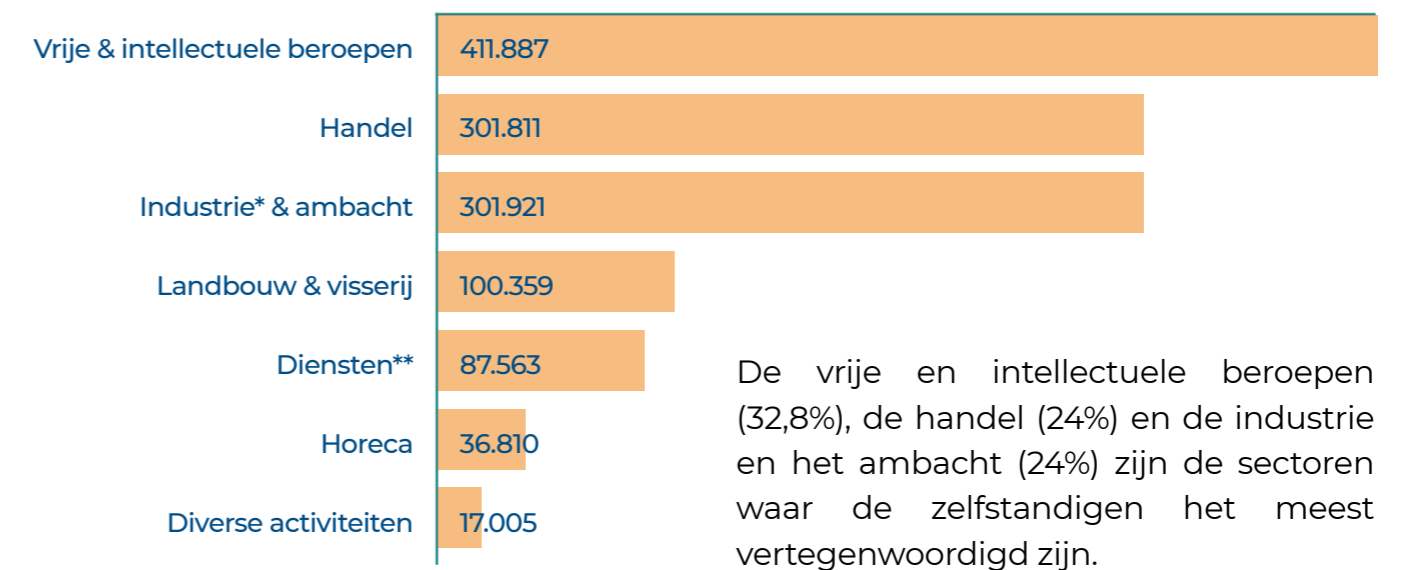

1.277.635 ZELFSTANDIGEN¹

I Evolutie per aard van de activiteit I

I Aantal zelfstandigen per sector I

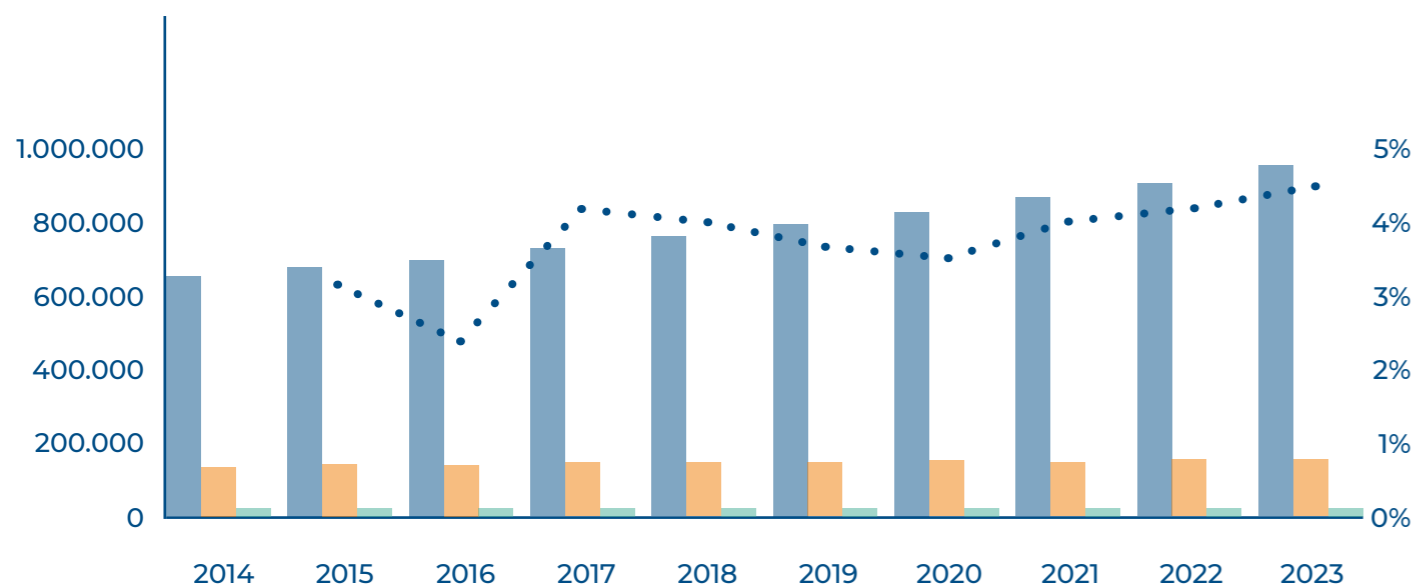
¹Bron: RSVZ. Deze cijfers hebben betrekking op alle personen die onderworpen zijn aan het sociaal statuut van zelfstandigen (helpers inbegrepen). De laatste gegevens (tot 31/12/2023) zijn voorlopig en betreffen enkel de grafieken evolutie per aard van de activiteit, % per aard van de activiteit en % per geslacht. De andere grafieken m.b.t. de zelfstandigen (% per leeftijd, % per locatie en % per sector) weerspiegelen de toestand op 31/12/2022.

* De categorie "Industrie" omvat met name de bouwsector en het vervoer.

** De categorie "Diensten" omvat enkel diverse beroepen van manuele aard en bepaalde categorieën van personenverzorging (schoonheidsspecialist, kapper, manicure, ...).

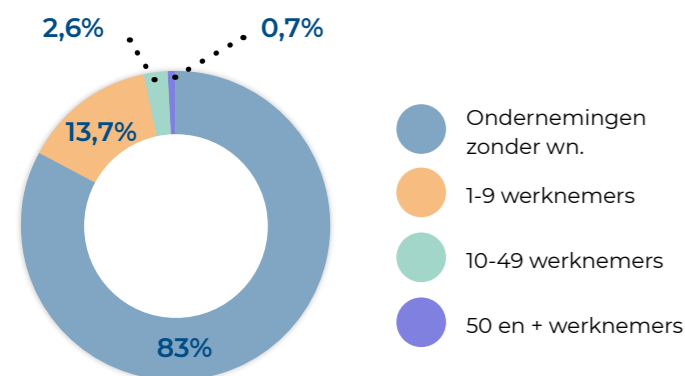
1.135.771 KMO'S² (99,3 % VAN DE BEDRIJVEN)

Evolutie KMO'S per grootte (aantal werknemers)

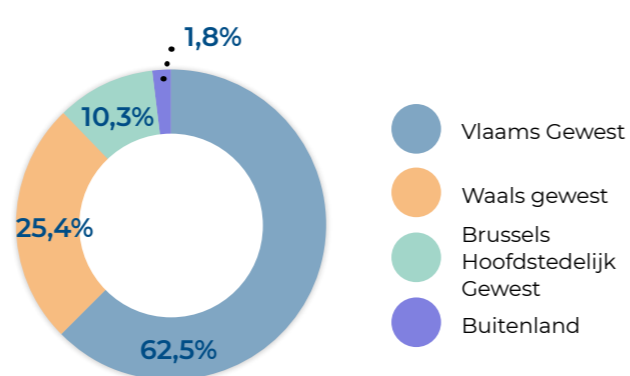

- Ondernemingen zonder wn.
- Ondernemingen met 1-9 wn.
- Ondernemingen met 10-49 wn.
- Wijziging in % t.o.v. vorig jaar (KMO 0-49 wn.)

% alle ondernemingen per grootte

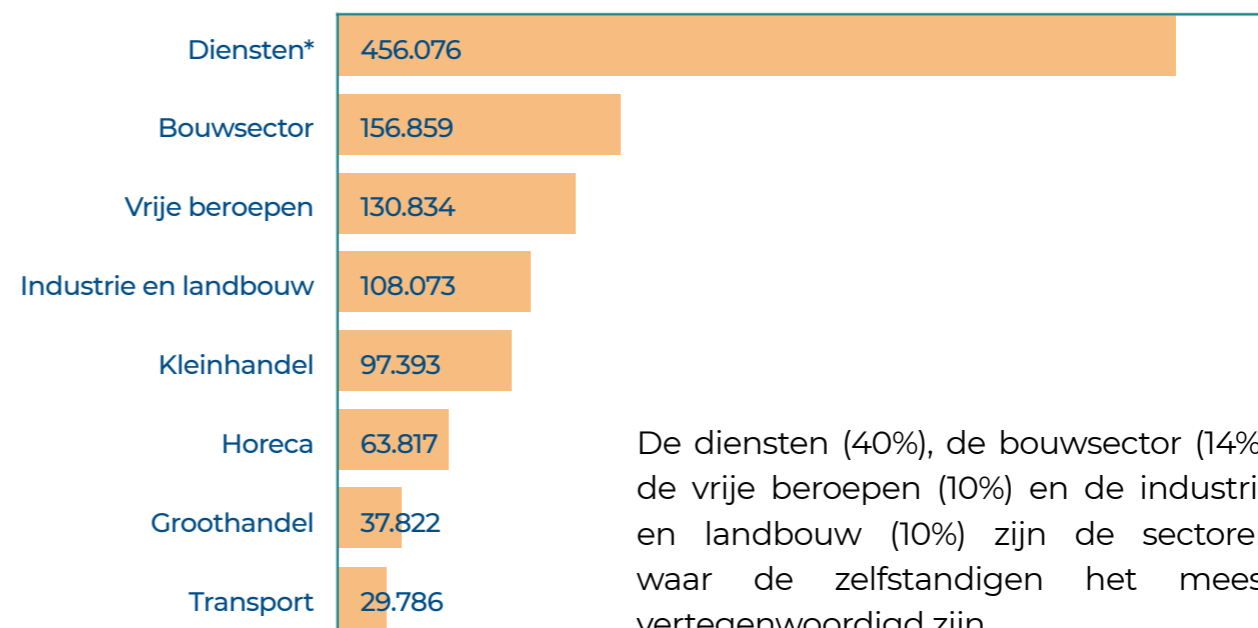
% KMO'S per locatie

²In dit rapport worden de kmo's hier gedefinieerd als ondernemingen met 0 tot 49 werknemers.

Bron: Statbel - FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Situatie op 31/12/2022

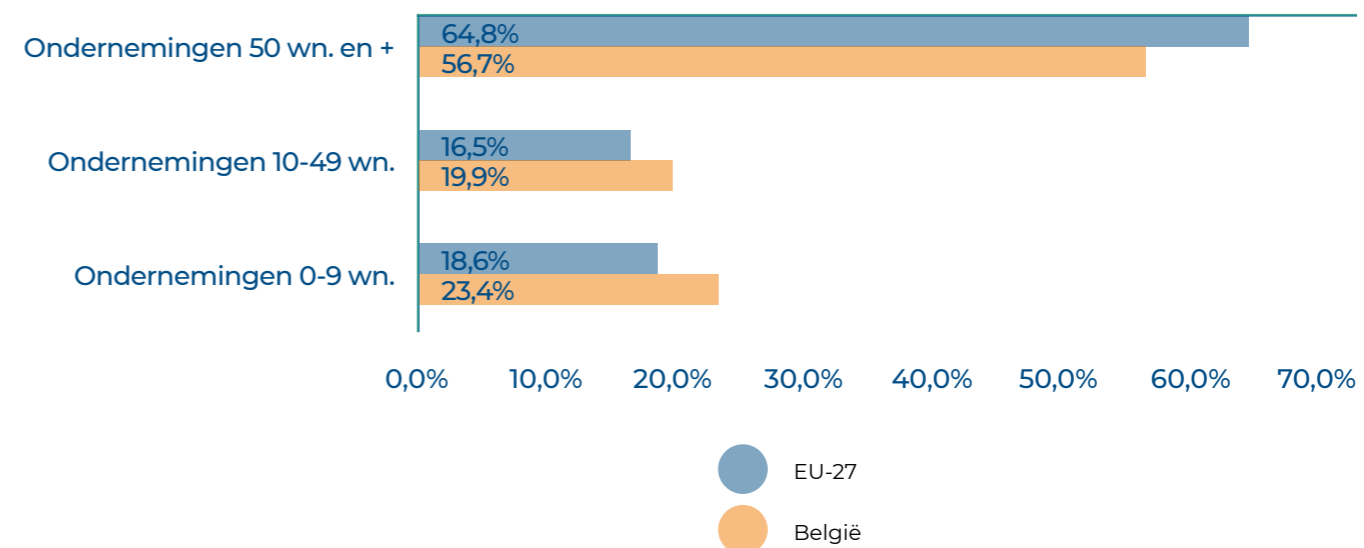
KMO'S per sector

De diensten (40%), de bouwsector (14%), de vrije beroepen (10%) en de industrie en landbouw (10%) zijn de sectoren waar de zelfstandigen het meest vertegenwoordigd zijn.

122,4 MILJARD AAN TOEGEVOEGDE WAARDE GECREËRD DOOR KMO'S, D.W.Z. 43,3% VAN ALLE BEDRIJVEN³

% toegevoegde waarde van bedrijven naar grootte

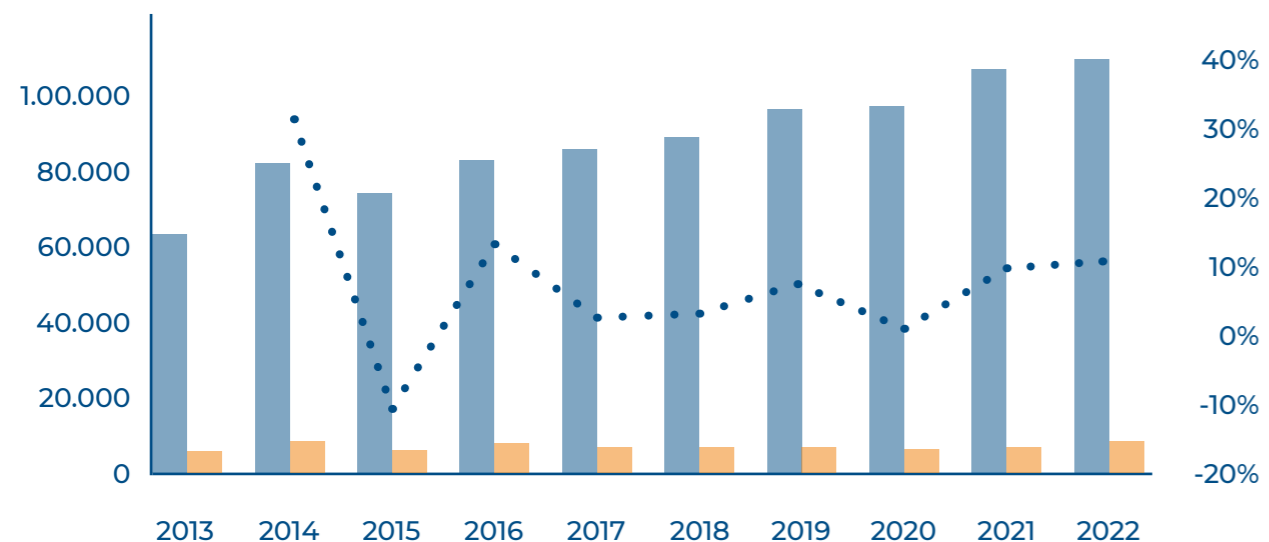

* Deze categorie omvat talrijke NACE-BEL-codes, zoals de activiteiten van hoofdkantoren / adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer, informatie en communicatie, exploitatie van en handel in onroerend goed, ...

³Bron: Eurostat, gegevens van 2022. Deze gegevens zijn schattingen en hebben betrekking op de "niet-financiële markteconomie", d.w.z. alleen de industrie, de bouw, de handel en de dienstensector (secties B tot en met J, L, M en N volgens NACE 2008). Ze houden geen rekening met bedrijven in de landbouw-, bosbouw-, visserij- en dienstensectoren die doorgaans geen deel uitmaken van de markteconomie, zoals onderwijs en gezondheidszorg.

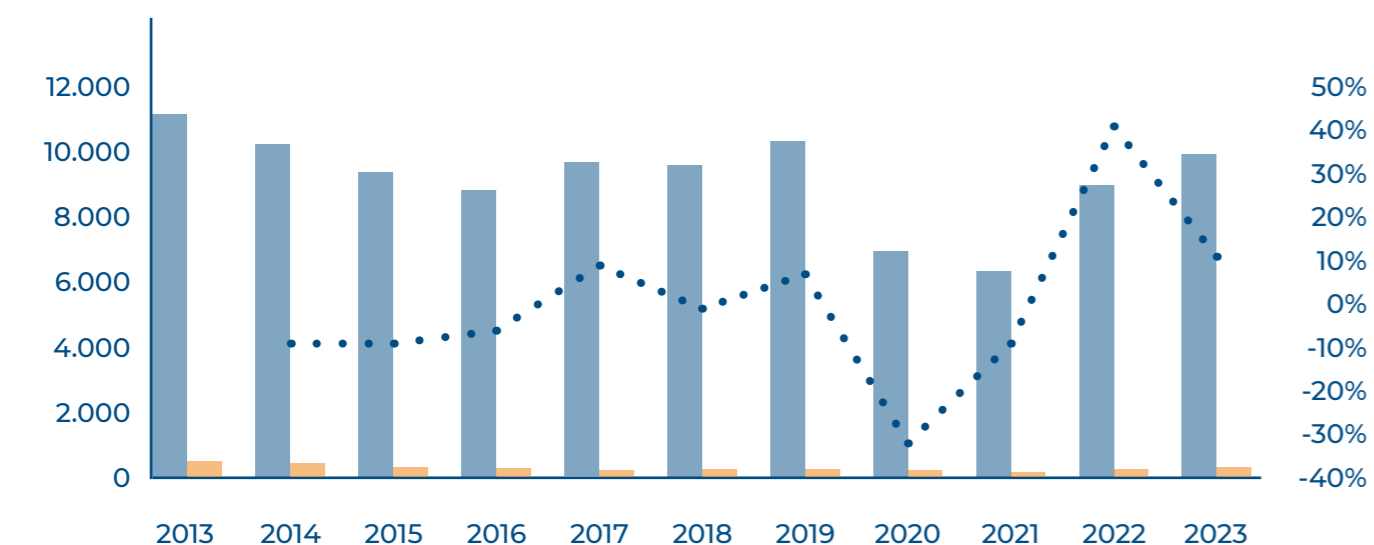
126.771 OPRICHTINGEN EN 10.218 FAILLISSEMENTEN VAN KMO'S⁴

Evolutie - oprichtingen

- Ondernemingen zonder werknemers
- Ondernemingen met 1-49 werknemers
- Wijziging in % t.o.v. vorig jaar (totaal KMO'S)

Evolutie - faillissementen

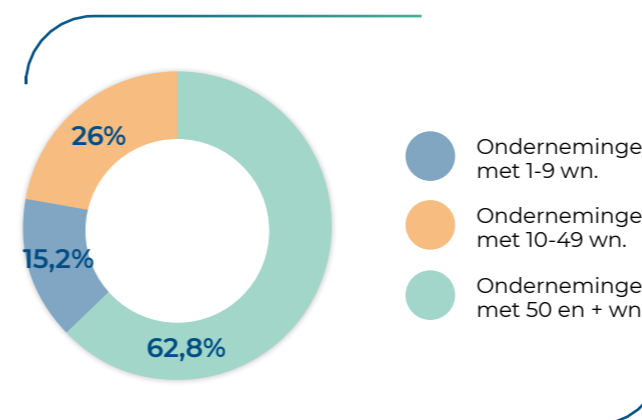

- Ondernemingen 0-9 werknemers
- Ondernemingen 10-49 werknemers
- Wijziging in % t.o.v. vorig jaar (totaal KMO'S)

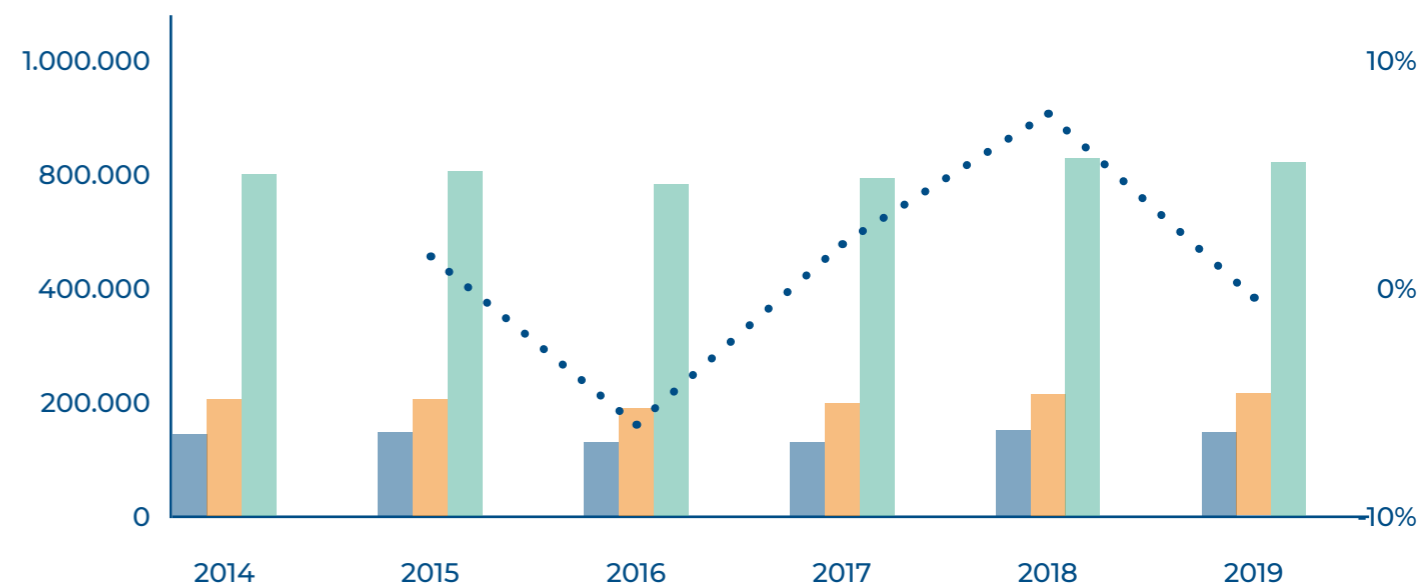
⁴Bron: Statbel. Opmerking: waar de laatst bekende cijfers over de oprichting van kmo's betrekking hebben op het jaar 2022, gaan de cijfers over faillissementen over het jaar 2023.

922.464 WERKNEMERS (IN VTE) IN KMO'S⁵

% arbeidsvolume privésector (VTE)

evolutie arbeidsvolume privésector (VTE)*

- Ondernemingen met 1-9 wn.
- Ondernemingen met 10-49 wn.
- Ondernemingen met 50 en + wn.
- Wijziging in % t.o.v. vorig jaar (werknemers alle ondernemingen)

⁵Bron: RSZ, statistieken van de loontrekkende tewerkstelling. Arbeidsvolume van de werknemers in de privésector in voltijdsequivalenten naar de dimensie van de onderneming, situatie op 30/06/2023.

* Evolutie tussen 31 december 2018 en 30 juni 2023. Het aangegeven percentage drukt het verschil uit, per 30 juni 2023, ten opzichte van 31 december 2022 (-0,4%).

3. Organigram en samenstelling

Zelfstandigen en KMO

190 beroeps- en interprofessionele organisaties

I Sectorcommissies I

1. Voeding
2. Textiel en leder
3. Metaal en hout
4. Bouw
5. Land- en tuinbouwgebonden activiteiten
6. Ambulante handel
7. Horeca, toerisme en ontspanning
8. Transport en voertuigen
9. Technologie
10. Personenzorg
11. Diverse activiteiten
12. Juridische en economische beroepen
13. Medische en paramedische beroepen
14. Technische beroepen
15. Andere vrije en intellectuele beroepen

Professionele afdeling

30 leden*

I Interprofessionele organisaties I

- Handel en ambachten
- Vrije beroepen

Interprofessionele afdeling

30 leden*

Algemene vergadering van de hoge raad

60 leden* + 2 Voorzitters

I Bureau I

- 1 Voorzitter
- 1 Co-voorzitter
- 8 Leden

I 6 Vaste Commissies I

- Algemeen KMO-beleid
- Beroepsreglementeringen
- Marktpraktijken
- Vrije beroepen
- Fiscaliteit
- Ad hoc

* zelfde aantal plaatsvervangende leden

